

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås det att lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor ändras. I lagen föreslås ändringar som beror på att Europaparlamentets och rådets direktiv om utsläppande på marknaden av pyrotekniska artiklar och kommissionens direktiv om inrättandet av ett system för identifiering och spårning av explosiva varor för civilt bruk ska införlivas i den nationella lagstiftningen.

Det föreslås att i lagen införs bestämmelser enligt direktivet om kraven i fråga om pyrotekniska artiklar, visande av överensstämmelse med kraven och om märkningar. Sam-

tidigt ska det nationella förfarandet för godkännande av pyrotekniska medel upphävas.

Överlåtelse av fyrverkeripjäser för enskild konsumtion ska begränsas.

Till lagen fogas bestämmelser om identifiering och spårning av explosiva varor.

Explosiva varor som är avsedda för enskild konsumtion får inte överlåtas till personer under 18 år. Vid användning av fyrverkeripjäser ska det vara obligatoriskt att använda skyddsglasögon.

Lagen avses träda i kraft den 1 december 2009.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 Inledning.....	3
2 Nuläge.....	3
2.1 Lagstiftning och praxis	3
2.2 Europeiska gemenskapens direktiv	4
Pyroteknikdirektivet.....	4
Kommissionens direktiv om identifiering och spårning av explosiva varor.....	5
2.3 Bedömning av nuläget	5
3 Målsättning och de viktigaste förslagen	6
4 Propositionens konsekvenser.....	8
4.1 Konsekvenser för myndigheterna	8
4.2 Konsekvenser för verksamhetsutövarna	8
5 Beredningen av propositionen	9
DETALJMOTIVERING	10
1 Lagförslaget.....	10
2 Närmare bestämmelser och föreskrifter.....	13
3 Ikraftträdande.....	13
4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	13
LAGFÖRSLAG.....	15
Lag om ändring av lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor.....	15
BILAGA.....	20
PARALLELLTEXT	20
Lag om ändring av lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor.....	20

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Europaparlamentet och rådet antog den 23 maj 2007 direktivet 2007/23/EG om utsläppande på marknaden av pyrotekniska artiklar, nedan pyroteknikdirektivet. Direktivet innehåller bland annat de krav som ska ställas på pyrotekniska artiklar, metoderna för visande av överensstämmelse med kraven, krav på märkning, minimiåldersgränserna för överlåtelse av pyrotekniska artiklar samt bemyndigande att införa nationella begränsningar på grundval av allmän ordning, säkerhet och miljöskydd. Enligt direktivet ska de nationella bestämmelserna utfärdas senast den 4 januari 2010 och de ska träda i kraft senast den 4 juli 2010 när det gäller fyrverkerier för enskild konsumtion och senast den 4 juli 2013 när det gäller andra pyrotekniska artiklar.

Europeiska gemenskapernas kommission antog den 4 april 2008 direktiv 2008/43/EG om inrättandet av ett system för identifiering och spårning av explosiva varor för civilt bruk i enlighet med rådets direktiv 93/15/EEG. Avsikten är att med hjälp av direktivet skapa ett enhetligt system för unik identifiering och spårning av explosiva varor för civilt bruk. Enligt direktivet skulle de nationella bestämmelserna antas senast den 5 april 2009 och de ska träda i kraft senast den 5 april 2012.

Ovan nämnda direktiv hör till tillämpningsområdet för lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005), nedan kemikaliesäkerhetslagen. Ikraftsättandet av direktiven förutsätter att kemikaliesäkerhetslagen ändras. Avsikten är att största delen av direktivens krav ska genomföras genom statsrådsförordningar, som utfärdas med stöd av lagen enligt samma förfarande som vid genomförandet av flera andra direktiv som hör till lagens tillämpningsområde.

Pyroteknikdirektivet gäller pyrotekniska artiklar, varav fyrverkeripjäser utgör en betydande produktgrupp. Användningen av fyrverkeripjäser orsakar speciellt vid nyårstid

tråkiga skador på person och egendom samt många slags andra olägenheter. Antalet ögonskador ökade vid senaste årsskifte efter flera år av positiv utveckling. Antalet eldsvådor orsakade av fyrverkeripjäser var av samma storleksklass som föregående år.

I syfte att förebygga skador och olägenheter som orsakas av fyrverkeripjäser har bestämmelser utfärdats om tillverkning av fyrverkeripjäser, godkännande av dem för allmän handel, försäljning, överlåtelse, användning, upplagring, import och förstöring av dem samt arrangerande av fyrverkerier. Dessa bestämmelser ingår i huvudsak i kemikaliesäkerhetslagen och i förordningen om explosiva varor (473/1993).

Speciellt efter nyår har det lagts fram många förslag till hur de skador och olägenheter som användningen av fyrverkeripjäser medför ska kunna minskas och på vilket sätt användningen av fyrverkeripjäser ska kunna begränsas. De ändringar som ingår i denna proposition syftar till att användningen av fyrverkeripjäser under de kommande åren ska vara tryggare än förut och att användningen av dem ska orsaka så få störningar som möjligt.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Bestämmelserna om explosiva varor, pyrotekniska artiklar medräknade, ingår i huvudsak i kemikaliesäkerhetslagen och i förordningen om explosiva varor som har utfärdats med stöd av den. Dessutom har kraven på verifiering av explosiva varors överensstämmelse med kraven enligt rådets direktiv 93/15/EEG om harmonisering av bestämmelserna om utsläppande på marknaden och övervakning av explosiva varor för civilt bruk satts i kraft genom förordningen om verifiering av explosiva varors överensstämmelse med kraven (1384/1994).

Syftet med kemikaliesäkerhetslagen är att förebygga och avvärja skador på person, miljö och egendom vilka förorsakas vid tillverkning, användning, överföring, upplagring, förvaring och annan hantering av farliga kemikalier och explosiva varor. Syftet med lagen är dessutom att främja den allmänna säkerheten.

Bestämmelserna om explosiva varor, pyrotekniska artiklar medräknade, är rätt heltäckande i kemikaliesäkerhetslagen. Bland de pyrotekniska artiklarna är fyrverkeripjäserna noggrannast reglerade. I syfte att förebygga skador och olägenheter som orsakas av fyrverkeripjäser har bestämmelser utfärdats om tillverkning av fyrverkeripjäser, godkännande av dem för allmän handel, försäljning, överlåtelse, användning, upplagring, import och förstöring av dem samt arrangerande av fyrverkerier.

Kemikaliesäkerhetslagen förutsätter nationellt typgodkännande av pyrotekniska artiklar. Med Säkerhetsteknikcentralens godkännande kan fyrverkeripjäser och andra pyrotekniska artiklar släppas ut i den allmänna handeln. Om de tekniska och säkerhetsrelaterade förutsättningarna för godkännande för allmän handel har föreskrivits i förordningen om explosiva varor. För konsumentbruk får inte godkännas t.ex. smällare och i inga typer av fyrverkeripjäser får den pyrotekniska massan överstiga 200 g.

Den centrala tillsynsmyndigheten i fråga om bestämmelserna om explosiva varor i kemikaliesäkerhetslagen är Säkerhetsteknikcentralen. Säkerhetsteknikcentralen har enligt 115 § i kemikaliesäkerhetslagen till uppgift att övervaka att lagen följs till den del denna uppgift inte har ålagts någon annan myndighet. Räddningsmyndigheterna övervakar upplagringen av pyrotekniska artiklar i samband med handel och överlåtelse av dem för enskild konsumtion. Polisen övervakar bland annat användningen, överlåtelsen och förvaringen av explosiva varor och även av fyrverkeripjäser, förstöringen av dessa produkter samt ordnande av fyrverkerier.

Räddningsmyndigheterna har i lagen getts specialuppgifter i anslutning till användningen av fyrverkeripjäser. I regel ska användningen av fyrverkeripjäser anmälas till räddningsmyndigheten på förhand. När det fattas

beslut om användningen av fyrverkeripjäser är det viktigt att de lokala förhållandena beaktas i tillräcklig utsträckning. Därför har enligt bestämmelserna räddningsmyndigheten fått rätt att utfärda sådana allmänna föreskrifter om användningen av fyrverkeripjäser vilka förtäns av lokala förhållanden och gäller ett räddningsområde eller en del av det. Således kan räddningsmyndigheten förbjuda användningen av fyrverkeripjäser på sådana platser inom räddningsområdet där användningen kan anses medföra särskild fara. Räddningsmyndigheterna har också utnyttjat denna möjlighet i allt större utsträckning.

2.2 Europeiska gemenskapens direktiv

Pyroteknikdirektivet

Pyroteknikdirektivet syftar till att åstadkomma fri rörlighet för pyrotekniska artiklar på den inre marknaden och samtidigt uppnå hög skyddsnivå för hälsa, allmän säkerhet samt skydd och säkerhet för konsumenterna och ta hänsyn till relevanta miljöskyddsaspekter.

Direktivet ska införlivas med den nationella lagstiftningen senast den 4 januari 2010. Genom direktivet harmoniseras kategoriseringen av de pyrotekniska artiklarna och godkännandesystemen.

De pyrotekniska artiklarna kategoriseras i direktivet på följande sätt: fyrverkeripjäser, pyrotekniska sceneffekter och övriga pyrotekniska artiklar. Till övriga pyrotekniska artiklar hör som en viktig grupp de pyrotekniska artiklar som används för krockkuddar och bältesförstärkare i fordon.

Fyrverkeripjäserna indelas i direktivet i fyra kategorier. Till kategori 1 hör fyrverkeripjäser med mycket låg risknivå och försumbar ljudnivå. Dessa fyrverkeripjäser är avsedda för användning inom avgränsade områden, inklusive bostäder. Fyrverkeripjäserna i kategori 2 har en låg risknivå, en låg ljudnivå och är avsedda för användning utomhus inom avgränsade områden. Till kategori 3 hör fyrverkeripjäser med medelhög risknivå avsedda för användning utomhus inom stora öppna områden. Ljudnivån är inte skadlig för människors hälsa. Till kategori 4

hör fyrverkeripjäser med hög risknivå avsedda endast för yrkesmässig användning. Inte heller deras ljudnivå är skadlig för människors hälsa.

Säkerheten hos den fyrverkeripjäs som släpps ut på marknaden visas med de metoder som fastställs i direktivet. Rätten till nationella produktkrav och typgodkännanden upphör vid övergången till de förfaranden som anges i direktivet. Tillverkaren eller importören av fyrverkeripjäserna ska se till att de uppfyller de väsentliga skyddskraven enligt direktivet. För att visa detta kan harmoniserade standarder användas som hjälp. Fyrverkeripjäser som har tillverkats enligt dessa standarder förutsätts i princip vara säkra och uppfylla de tekniska kraven. Den harmoniserade standarderna utarbetas i det europeiska standardiseringsorganet CEN och de europeiska standarderna fastställs i Finland som SFS-standarder.

För att överensstämmelse med kraven enligt direktivet ska kunna visas anlitas anmälda besiktningsorgan, vars godkännanden är giltiga inom hela Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. En fyrverkeripjäs eller en annan pyroteknisk artikel som enligt besiktningsorganets bedömning uppfyller säkerhetskraven, får förses med CE-märkning och den har som produkt i princip rätt till fri rörlighet inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Den nationella tillsynsmyndigheten har till uppgift att genom marknadskontroll se till att de artiklar som finns på marknaden har godkänts enligt de förfaranden som anges i direktivet och att de är säkra. I Finland sköts marknadskontrollen av pyrotekniska artiklar av Säkerhetsteknikcentralen.

Medlemsländernas kulturer och praxis i fråga om användningen av pyrotekniska artiklar och i synnerhet fyrverkeripjäser skiljer sig avsevärt från varandra. Därför ges medlemsländerna i artikel 6 i pyroteknikdirektivet rätt att förbjuda eller begränsa innehavet, användningen eller försäljningen av pyrotekniska artiklar av skäl som rör allmän ordning eller säkerhet eller miljöskydd.

I pyroteknikdirektivet har också införts åldersgränser för överlåtelse av olika pyrotekniska artiklar. Dessa åldersgränser kan höjas nationellt av skäl som rör allmän ordning eller säkerhet. På motsvarande sätt kan ålders-

gränserna också sänkas för personer som har yrkesutbildning eller genomgår en sådan utbildning.

Enligt direktivet ska de nationella bestämmelserna utfärdas senast den 4 januari 2010 och de ska träda i kraft senast den 4 juli 2010 när det gäller fyrverkeripjäser för enskild konsumtion och senast den 4 juli 2013 när det gäller andra pyrotekniska artiklar.

Kommissionens direktiv om identifiering och spårning av explosiva varor

Kommissionens direktiv om inrättandet av ett system för identifiering och spårning av explosiva varor har antagits med stöd av rådets direktiv om harmonisering av bestämmelserna om utsläppande på marknaden och övervakning av explosiva varor för civilt bruk. Genom direktivet skapas ett enhetligt system för unik identifiering och spårning av explosiva varor för civilt bruk.

Enligt direktivet ska företag som tillverkar och hanterar explosiva varor ha ett system för spårning av explosiva varor så att de när som helst kan fastställa var en vara befinner sig. En förutsättning för att kunna underhålla korrekta och fullständiga register över explosiva varor inom hela distributionskedjan är att explosiva varor märks med en unik identifiering. Detta gör det möjligt att identifiera och spåra explosiva varor från produktion och utsläppande på marknaden till slutanvändaren i syfte att förhindra missbruk och stöld och för att bistå myndigheterna med spårning av försvunna eller stulna explosiva varor.

Direktivet innehåller krav som gäller unik identifiering och märkning av explosiva varor samt uppgiftsinsamling och registerhållning.

Enligt direktivet skulle de nationella bestämmelserna antas senast den 5 april 2009 och de ska träda i kraft senast den 5 april 2012.

2.3 Bedömning av nuläget

Bestämmelserna om fyrverkeripjäser är rätt heltäckande. Skadorna och olägenheterna be-

ror huvudsakligen på att fyrverkeripjäser används i strid med bruksanvisningarna och hanteras ovarsamt samt att åldersgränserna för överlåtelse och tidsbegränsningarna för användning av dem inte iakttas och föräldrarna ger sina barn fyrverkeripjäser i strid med åldersgränserna för överlåtelse. Det har inte varit möjligt att i tillräckligt hög grad ingripa mot dessa förseelser genom myndighetstillsyn. Med fyrverkeripjäser görs dessutom uppsåtligt ofog.

I Finland har de skador som orsakas av fyrverkeripjäser följts upp systematiskt i fråga om ögonskador. Säkerhetsteknikcentralen har sedan 1990-talet vid årsskiftet fört kampanj för användningen av skyddsglasögon. Fastän ett säkert beteendemönster vid användning av fyrverkeripjäser är bekant, har antalet skador börjat öka under de två senaste åren. Raketer orsakar mest ögonskador, mycket beroende på att de numerärt sett har en dominerande ställning i konsumentbruk. Små artiklar, som t.ex. små romerska ljus, orsakar också många ögonskador. Ofta är orsaken då uppsåtligt missbruk av dessa fyrverkeripjäser. Små artiklar, såsom miniraketer, kan också ha en oberäknelig flygbana, vilket orsakar olyckor. Genom produktförbud går det att minska antalet olyckor men knappast att helt eliminera dem.

I Norge är det förbjudet för privatpersoner att använda raketer. Däremot är det tillåtet att använda andra fyrverkeripjäser. Trots detta orsakar raketer olyckor, eftersom konsumenterna fortfarande har dem på lager sedan gammalt och nya förs in privat från Sverige, där de är tillåtna.

Det har föreslagits att ett motsvarande raketförbud ska införas också i Finland. Ett förbud mot raketer skulle dock eliminera endast en del av de skador och olägenheter som fyrverkeripjäserna orsakar. Det har också för Finlands del krävts att alla fyrverkeripjäser ska förbjudas för privatpersoner och att innehavet och användningen av dem ska tillåtas endast för städer, kommuner, föreningar och motsvarande organisationer enligt tillstånd. Att fastställa vilka organisationer som ska vara berättigade att använda fyrverkeripjäser skulle dock vara rätt besvärligt. Dessutom skulle det vara nödvändigt att entydigt fastslå vilka personer som ska vara ansvariga för

fyrverkeripjäserna i dessa organisationer. Om fyrverkeripjäserna helt och hållet förbjuds för privatpersoner, betyder det i praktiken att fyrverkeripjäser får användas endast av yrkesfolk inom branschen. Ändamålsenligare än användningsförbud för privatpersoner skulle kunna vara förbud mot de farligaste fyrverkeripjäserna.

Antalet eldsvådor orsakade av fyrverkeripjäser har ökat i Finland under de senaste åren. Under de två senaste åren har användningen av fyrverkeripjäser vid årsskiftet orsakat cirka 210 larm. Bland dem har några gällt allvarliga bränder, medan största delen har gällt små bränder i avfallsskjul. Dessa små bränder har huvudsakligen antänts på grund av ofog.

Fyrverkeripjäser orsakar också störningar på grund av blänkar och smällande. Särskilt smällandet upplevs som störande, speciellt då artiklarna används utanför den tillåtna användningstiden. Smällandet stör också sällskapsdjur och djur i naturen. Genom skära ned antalet kraftigt smällande artiklar, kan man minska de störningar fyrverkeripjäserna orsakar.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

Målsättningen med denna proposition är speciellt att i kemikaliesäkerhetslagen föreslå sådana nödvändiga ändringar som behövs för ikraftsättande av pyroteknikdirektivet och kommissionens direktiv om identifiering och spårning av explosiva varor. Avsikten är att en betydande del av direktivens krav ska genomföras genom statsrådsförordningar, som utfärdas med stöd av lagen, såsom man har gått tillväga i fråga om flera andra direktiv som hör till lagens tillämpningsområde.

Med tanke på de skador och olägenheter som fyrverkeripjäserna orsakar, är det av central betydelse hur man i Finland enligt artikel 6 i pyroteknikdirektivet ämnar förbjuda eller begränsa innehavet, användningen eller försäljningen av vissa pyrotekniska artiklar av skäl som rör allmän ordning, säkerhet eller miljöskydd. Det föreslås att i lagen införas en bestämmelse om begränsningar i fråga om överlåtelse av fyrverkeripjäser. I denna para-

graf ska föreskrivas om de fyrverkeripjäser som inte får överlåtas för konsumentbruk. I paragrafen ingår också ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet närmare föreskriva om de fyrverkeripjäser som det är förbjudet att överlåta för konsumentbruk. Direktivets bemyndigande att förbjuda eller begränsa tillgången på pyrotekniska artiklar gäller artiklar som är avsedda för enskild konsumtion, med undantag av fyrverkeripjäser i kategori 1. Fyrverkeripjäser i kategori 1 har en mycket låg risknivå och försumbar ljudnivå. Dessa fyrverkeripjäser är avsedda för användning inom avgränsade områden, inklusive bostäder.

Avsikten är att i samband med det nationella genomförandet av direktivet begränsa de artiklar som är mest problematiska vad gäller säkerhet och störningar. Med hjälp av dessa produktbegränsningar avser man i Finland att å ena sidan förhindra faror och skador och å andra sidan störningar. Syftet med begränsningarna ska vara att av säkerhetsskäl förbjuda de kraftigaste artiklarna bland olika typer av fyrverkeripjäser.

Avsikten är att fyrverkeripjäser i kategori 3 med undantag av tårtor och liknande artiklar inte ska tillåtas, I tårtor har sprängämnet fördelats på en rad seriekopplade rör, varvid faran trots den rätt stora mängden sprängämne är av en lindrigare natur än hos de övriga artiklarna i kategori 3. På marknaden är det meningen att huvudvikten ska förläggas till fyrverkeripjäser i kategori 2, som i princip anses ha en låg risknivå. Dessutom föreslås preciserade begränsningar för artiklar som har visat sig vara besvärliga, såsom små romerska ljus och små stjärnbomber. Begränsningarna kommer att leda till att många billiga, högljudda och ofta missbrukade fyrverkeripjäser försvinner från marknaden.

Eftersom medlemsländernas kulturer och praxis i fråga fyrverkeripjäser skiljer sig avsevärt från varandra, kommer Europeiska unionens medlemsländer att utnyttja möjligheten till produktbegränsningar på sinsemellan mycket olika sätt. Europeiska kommissionen har också utrett, vilka begränsningar medlemsländerna ämnar göra. För Finland är det av betydelse vilka begränsningar som grannländerna har för avsikt att införa.

Enligt preliminära uppgifter har man i Danmark för avsikt att förbjuda alla fyrverkeripjäser i kategori 3 oberoende av typ. Därmed ämnar man ta bort de kraftigaste artiklarna från marknaden. I Norge förbjöds redan för ett par år sedan raketer av alla typer och storlekar för konsumenterna. I övrigt förekommer på den norska marknaden fyrverkeripjäser i kategori 1, 2 och 3, varav endast tårtor hör till kategori 3. I Sverige har man för avsikt att på marknaden tillåta fyrverkeripjäser i kategori 1, 2 och 3, så att i kategori 3 endast tillåts tårtor. Det gemensamma i dessa tre länders riktlinjer är att man har för avsikt att förbjuda artiklar som tydligt har karaktären av smällare. Även effekten av de spridningsladdningar som hänför sig till fyrverkeripjäsernas funktion begränsas.

De produktbegränsningar som har planerats i Finland gör det tillåtna produktsortimentet tillräckligt likadant som sortimentet i Sverige och Norge. Därmed lockas konsumenterna inte att privat föra in större fyrverkeripjäser från grannlandet. Om begränsningarna ska med stöd av bemyndigandet i kemikaliesäkerhetslagen utfärdas närmare bestämmelser i statsrådets förordning om ändring av förordningen om explosiva varor. Ikraftsättandet av begränsningarna förutsätter förhandsnotifiering om de planerade begränsningarna till Europeiska gemenskapernas kommission.

I lagen föreslås också en precisering av bestämmelsen att inga explosiva varor som är avsedda för enskild konsumtion, pyrotekniska artiklar medräknade, ska få överlåtas till personer under 18 år. Enligt de nuvarande bestämmelserna kan till personer under 18 år överlåtas sådana pyrotekniska medel som medför ytterst liten fara. Dessa artiklar har enligt den nya kategoriseringen av fyrverkeripjäser närmast varit sådana artiklar som hör till kategori 1.

Säkerhetsteknikcentralen har i flera år understrukt betydelsen av skyddsglasögon i sina kampanjer. Användningen av skyddsglasögon har också ökat och detta har haft en betydande effekt, speciellt på minskningen av antalet allvarliga ögonskador. Vid en stor del av de fyrverkeriolyckor som har orsakat ögonskada har den som använt fyrverkeripjäsen dock inte använt skyddsglasögon. Därför föreslås det att användning av skyddsglas-

ögon ska vara obligatorisk vid användning av fyrverkeripjäser. Användning av skyddsglasögon rekommenderas även för dem som följer med användningen av fyrverkeripjäser.

4 Propositionens konsekvenser

De åtgärder som föreslås i propositionen syftar till att användningen av fyrverkeripjäser under de kommande åren ska bli tryggare än förut och att den ska orsaka så lite störningar som möjligt. De syftar också till att minska störningarna och skadorna i miljön. Utöver lagstiftningsåtgärder behövs också myndighetstillsyn och information om hur fyrverkeripjäser används på ett säkert sätt och om de begränsningar av användningen som har införts i bestämmelserna.

4.1 Konsekvenser för myndigheterna

Övergången till de förfaranden som anges i direktivet innebär att det nationella godkännandet för allmän handel upphör. Detta sköts för närvarande av Säkerhetsteknikcentralen. Antalet artiklar som har godkänts har på årsnivå varit 80—110. I fortsättningen ska överensstämelsen med kraven för de fyrverkeripjäser som säljs i Finland visas av ett anmält besiktningsorgan som finns någonstans inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Som det nu ser ut kommer ett anmält besiktningsorgan inte att inrättas i Finland. Säkerhetsteknikcentralen uppgift vid produktsäkerhetstillsynen över fyrverkeripjäser kommer att vara att övervaka att fyrverkeripjäserna har granskats och konstaterats säkra på det sätt som avses i direktivet. Under en nästan tio år lång övergångsperiod kommer sortimentet av nationellt godkända fyrverkeripjäser att bytas ut mot ett sortiment av CE-märkta fyrverkeripjäser. Sannolikt kommer en del av de nuvarande finländska verksamhetsutövarna inom fyrverkeribranschen att bli lokala distributörer för en mellaneuropeisk aktör. En sådan utveckling förlänger avståndet mellan tillsynsmyndigheten och den aktör som fattar marknadsbeslut om produkten. Det kommer att bli svårare än nu att i bråds-kande fall av produktfel nå den ansvariga ak-

tören. Men den europeiska standardiseringen av fyrverkeripjäser höjer också fyrverkeripjäsernas tekniska säkerhetsnivå. I Finland är handeln med fyrverkeripjäser koncentrerad till årsskiftet och försäljningstiden för fyrverkeripjäser är endast några dagar. Denna tid är otillräcklig för en grundlig marknads-kontroll. Därför ska produkterna också övervakas indirekt under hela året, bland annat i samband med övervakningen av explosiva varor.

Direktivet gäller endast pyrotekniska artiklars produktsäkerhet och marknadstillträdet för de artiklar som uppfyller säkerhetskraven. Övrig tillsyn som hänför sig till explosiva varor regleras fortsättningsvis nationellt. Tillverkning, import från länder utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och upplagring av fyrverkeripjäser och andra pyrotekniska artiklar kräver således tillstånd. För dessa funktioner är tillsynsmyndigheten Säkerhetsteknikcentralen. Även om kontakterna med aktörerna blir mer avlägsna vid produkt-tillsynen, förblir de som de har varit vid annan tillsyn över explosiva varor. På så sätt återstår fortfarande många faser i produktens livscykel, där den kan övervakas.

4.2 Konsekvenser för verksamhetsutövarna

Pyrotekniska artiklar som ska betraktas som fyrverkeripjäser importeras till Finland av tio företag, varav ett också har tillverkning i Finland. Flera företag har utöver handel med fyrverkeripjäser för konsumenter också som service att arrangera fyrverkerier, vilket kräver särskild yrkeskunskap och godkännande. Det sammanräknade värdet av fyrverkeriimportörernas omsättning är cirka 8—10 miljoner euro.

De nya bestämmelserna höjer priserna på fyrverkeripjäser. Provningarna enligt standarden är mer omfattande än vad som krävs i medlemsländernas nationella bestämmelser. Utöver de funktionella provningarna förutsätter godkännandet också kemiska analyser. Totalt är de kostnader som hänför sig till utsläppandet på marknaden avsevärt högre än de är vid förfarandena enligt den nuvarande lagstiftningen. För de nationellt godkända

fyrverkeripjäserna finns en lång, nästan tio år lång övergångsperiod, då de ännu får säljas till konsumenterna i det medlemsland där de har godkänts. Den långa övergångsperioden underlättar branschens anpassning till de nya tekniska kraven på artiklarna.

Höjningen av anskaffningspriserna för fyrverkeripjäser kan vara en faktor som leder till verksamhetsförändringar i branschen, såsom nya typer av nätverksbildning eller internationalisering. De stigande kostnaderna för provning av produkterna kan leda till upphandlingssamarbete, produkternas likriktning och kanske också till företagsköp.

När företagets verksamhetsmöjligheter utvidgas till att omfatta hela Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, kan utvecklingen gynna stora centraleuropeiska aktörer, som eventuellt vill utvidga sin verksamhet till marknaderna i Baltikum och de nordiska länderna. Det är möjligt att en del av de finländska aktörerna övergår i utländsk ägo. Då kommer aktörens roll sannolikt att förändras från självständig importör till distributör av moderbolagets produkter.

Om utländska aktörer har lust att komma in på den finländska marknaden via ägande eller samarbete, kan de finländska branschföretagens logistiska system vara kommersiellt intressanta. De finländska företagen har befintliga distributionskanaler och upplag. Upplagen för explosiva varor är tillståndspliktiga. Inklusiva skyddsavstånd behöver de stort utrymme och placeringen av dem är förbunden med villkor.

Eftersom skadorna och ofoget på grund av konsumentbruket av fyrverkeripjäser tydligt har tilltagit har också samhällets behov att öka regleringen av fyrverkeripjäser blivit större. Målet är att starkt begränsa – inom den ram som direktivet tillåter – storleken, effekten och ljudstyrkan av de fyrverkeripjäser som säljs till konsumenter.

Att ändra produktsortimentet så att det motsvarar de nya kraven enligt en snabbare tidtabell än planerat medför avsevärda problem för branschen. I ett skede då författningarna håller på att ändras, uppstår osäkerhet i fråga om produktkraven.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid arbets- och näringsministeriet i samarbete med Säkerhetsteknikcentralen.

Propositionen har under beredningen behandlats i delegationen för säkerhetsteknik som lyder under arbets- och näringsministeriet och i delegationens pyrotekniksektion. Delegationen för säkerhetsteknik och dess sektioner för pyroteknik och explosiva varor har utarbetat utkast till förordningar, som ska innehålla närmare bestämmelser för ikraftsättandet av ovan nämnda direktiv.

Om utkastet till proposition begärdes utlåtande av olika ministerier, myndigheter, näringslivsorganisationer samt av fack-, konsument- och naturskyddsorganisationer. Dessutom begärdes utlåtande av verksamhetsutövare på pyroteknikområdet. Utlåtande begärdes av sammanlagt 70 organisationer. Sammanlagt 54 utlåtanden kom in.

De förslag som framfördes i utlåtandena har i mån av möjlighet beaktats i finslipningen av propositionen. Samtidigt var också de förordningsutkast som hänför sig till denna lagändring ute på remiss. De ändringar som har föreslagits i förordningsutkasterna beaktas i finslipningen av förordningarna.

I största delen av utlåtandena ansågs det att lagändringarna kan understödjas. Ett totalförbud mot fyrverkeripjäser för konsumenternas del föreslogs i vissa utlåtanden. I synnerhet Finansbranschens centralförbund och en del av de regionala räddningsverken var för ett totalförbud. Inrikesministeriet ansåg också att möjligheten till ett totalförbud bör omvärderas, om de skador och olägenheter som orsakas av fyrverkeripjäser inte väsentligen minskar till följd av de föreslagna begränsningarna. Även förbud mot raketer enligt norsk modell understöddes i vissa utlåtanden.

I utlåtandena togs det också allmänt ställning till en obligatorisk användning av skyddsglasögon. Största delen av remissorganen förordade obligatorisk användning av skyddsglasögon. I synnerhet verksamhetsutövarna i pyroteknikbranschen motsatte sig obligatorisk användning av skyddsglasögon huvudsakligen på den grunden att det i prak-

tiken är omöjligt att övervaka användningen av skyddsglasögon.

Remissorganen ombads speciellt ta ställning till om det nationella systemet för godkännande av pyrotekniska artiklar kan hållas i kraft till den 4 juli 2010, som pyroteknikdirektivet tillåter, eller om det nationella godkännandesystemet bör upphöra att gälla i samband med att lagen träder i kraft. Största

delen av remissorganen var av den åsikten att det finns behov av att hålla det nationella godkännandesystemet i kraft till den 4 juli 2010. Åsikterna om huruvida godkännandekriterierna under denna övergångsperiod bör vara förenliga med det gamla nationella systemet eller med pyroteknikdirektivet, varierade däremot väldigt mycket.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslaget

5 §. Förhållande till annan lagstiftning. Det föreslås att i 1 mom. utöver hänvisningen till kemikalielagen (744/1989) införs hänvisningar till CLP-förordningen (EG) nr 1272/2008 i fråga om klassificering, förpackning och märkning av farliga kemikalier och till REACH-förordningen (EG) nr 1907/2006 i fråga om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier.

6 §. Definitioner. I paragrafen om definitioner föreslås det att definitionen på två begrepp ändras. I lagen har tidigare använts begreppet pyrotekniskt medel. Detta begrepp föreslås bli ersatt med begreppet pyroteknisk artikel, som används i pyroteknikdirektivet. Samtidigt ändras definitionen på begreppet i överensstämmelse med direktivet.

Ändringen av ovan nämnda begrepp medför också en ändring av definitionen på fyrverkeripjä. I den nya formen avses med fyrverkeripjä en pyroteknisk artikel som producerats för nöjesbruk.

63 §. Upplagring av pyrotekniska artiklar i samband med handel. Det föreslås att begreppet pyrotekniskt medel ersätts med det nya begreppet pyroteknisk artikel.

64 §. Inspektion av upplagring av pyrotekniska artiklar. Det föreslås att begreppet pyrotekniskt medel ersätts med det nya begreppet pyroteknisk artikel.

68 §. Krav i fråga om pyrotekniska artiklar För att förtydliga lagens struktur föreslås det att bestämmelserna om de krav som ställs på

pyrotekniska artiklar upptas i 68 § i stället för som tidigare i 69 §.

Pyrotekniska artiklar berörs också av allmänna krav som gäller explosiva varor enligt 67 §. Dessutom har på pyrotekniska artiklar ställts sådana specialkrav som är viktiga uttryckligen för pyrotekniska artiklar. De ska fungera på rätt sätt när de används för avsett ändamål. Dessutom ska de planeras och tillverkas så att de kan förstöras på ett säkert sätt. I kraven har också betonats förpackningen och märkningen av pyrotekniska artiklar och lämnande av sådana uppgifter och anvisningar som en säker upplagring och användning förutsätter. Dessa krav baserar sig på pyroteknikdirektivet och de väsentliga säkerhetskrav som anges i dess bilaga.

I 3 mom. föreskrivs om bemyndigandet att genom förordning av statsrådet närmare föreskriva om kraven på pyrotekniska artiklar och deras förpackningar. Avsikten är att utfärda en statsrådsförordning om verifiering av pyrotekniska artiklar överensstämmelse med kraven. I förordningen ska föreskrivas om de krav på artiklarna som ställs i pyroteknikdirektivet och i dess bilaga om väsentliga säkerhetskrav.

69 §. Visande av explosiva varors överensstämmelse med kraven samt märkningar. För att förtydliga lagens struktur föreslås det att bestämmelserna om visande av explosiva varors överensstämmelse med kraven samt märkningar upptas i 69 § i stället för som tidigare i 68 §. Paragrafens innehåll är detsamma som i den ursprungliga lagen, förutom att avgränsningen som gäller pyroteknis-

ka artiklar har slopats. Således ska denna paragraf gälla alla explosiva varor inklusive pyrotekniska artiklar.

I paragrafen ska föreskrivas om visande av explosiva varors överensstämmelse med kraven och om de märkningar som dessa varor ska förses med. Kraven baserar sig på kraven enligt direktivet om explosiva varor och pyroteknikdirektivet. Det sista momentet innehåller också bemyndigande att genom förordning av statsrådet närmare föreskriva om bedömningen av överensstämmelse med kraven, om besiktningsorganens uppgifter och om märkningarna.

69 a §. Märkning av explosiva varor för identifiering. Det föreslås att i denna paragraf tas in de krav i kommissionens direktiv om identifiering och spårning av explosiva varor som det är nödvändigt att föreskriva om på lagnivå.

Tillverkaren eller importören av explosiva varor ska se till att den explosiva varan och varje förpackningsenhet märks med en unik identifiering. Den explosiva varan och förpackningen ska märkas med den unika identifieringen på ett fast och permanent sätt. Företag i sektorn för explosiva varor ska dessutom införa ett system för insamling av uppgifter om explosiva varor inbegripet en unik identifiering som följer varan genom hela produktionskedjan och livscykeln.

I paragrafen ingår också bemyndigande att utfärda närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet. Kraven i statsrådets förordning kommer att vara förenliga med kommissionens direktiv.

70 §. Godkännande av pyrotekniska medel. Det föreslås att 70 § upphävs, eftersom det nationella förfarandet för godkännande av pyrotekniska medel ersätts med det förfarande som föreskrivs i 69 § för visande av överensstämmelse med kraven enligt pyroteknikdirektivet. Det nationella godkännandesystemet ska gälla till den 4 juli 2010. Således ska överensstämmelsen med kraven i fråga om de nya fyrverkeripjäser som kommer ut på marknaden efter det att lagen har trätt i kraft under denna övergångsperiod verifieras antingen enligt de nya förfarandena för visande av överensstämmelse som anges i pyroteknikdirektivet eller enligt det gamla nationella godkännandesystemet. Andra py-

rotekniska artiklar ska fortfarande kunna godkännas nationellt enligt 70 § fram till den 4 juli 2013. Övergångsperioden för dessa artiklar är förenlig med pyroteknikdirektivet. Övergångsperioden beror bland annat på att standarderna för andra pyrotekniska artiklar först nu håller på att beredas och dessa standarder har en stor betydelse för harmoniseringen av kraven på godkännande.

71 §. Övervakning av pyrotekniska artiklars kvalitet. I denna paragraf har pyrotekniskt medel ersatts med pyroteknisk artikel. I paragrafen har också hänvisningen till förfarandet för godkännande enligt paragraf 70 §, som föreslås att ska slopas, ersatts med en hänvisning till 67 och 68 §, där det föreskrivs om de allmänna kraven i fråga om explosiva varor och om kraven i fråga om pyrotekniska artiklar.

72 §. Avgränsning som gäller bestämmelserna om explosiva varor. Det föreslås att begreppet pyrotekniskt medel ersätts med det nya begreppet pyroteknisk artikel.

76 §. Pyrotekniska artiklar. Det föreslås att begreppet pyrotekniskt medel ersätts med det nya begreppet pyroteknisk artikel.

83 §. Överlåtelse av explosiva varor för enskild konsumtion. Det föreslås att paragrafen om explosiva varor som ska överlåtas för enskild konsumtion ändras så att den motsvarar situationen i enlighet med ikraftsättandet av pyroteknikdirektivet.

Det föreslås att 1 mom. 1 punkten ändras så att för enskild konsumtion kan överlåtas sådana pyrotekniska artiklar som har godkänts för enskild konsumtion. Vid tillämpningen av denna punkt ska beaktas begränsningarna enligt 83 a i fråga om överlåtelse av fyrverkeripjäser samt lagens övergångsbestämmelser.

Det föreslås att 1 mom. 4 punkten slopas, eftersom andra explosiva varor med låg farlighetsgrad ingår i den ändrade 1 punkten.

Det föreslås att 2 mom. ändras så att inga explosiva varor som är avsedda för enskild konsumtion, pyrotekniska artiklar medräknade, ska få överlåtas till personer under 18 år. Enligt de nuvarande bestämmelserna kan till personer under 18 år överlåtas sådana pyrotekniska medel som medför ytterst liten fara. Dessa artiklar har enligt den nya kategorise-

ringen av fyrverkeripjäser närmast varit sådana artiklar som hör till kategori 1.

Det föreslås att 4 mom. ändras så att de ändringar som har föreslagits i 1 och 2 mom. beaktas i dess innehåll.

83 a §. *Begränsningar i fråga om överlåtelse av fyrverkeripjäser.* Det föreslås att i denna paragraf intas de begränsningar för överlåtelse av fyrverkeripjäser till konsumenter enligt pyroteknikdirektivet som behöver regleras på lagnivå.

Med tanke på den allmänna säkerheten är det meningen att de kraftigaste fyrverkeripjäserna som direktivet tillåter ska tas ur konsumentbruk. Dessa har ofta en avsevärt större explosionseffekt och rörelseenergi än de artiklar som hittills har godkänts för den finländska marknaden. I praktiken kommer begränsningen att gälla största delen av de fyrverkeripjäser som avses i kategori 3 i direktivet. Tårtor ska utgöra ett undantag från denna begränsning. Även tårtor medför risker, men i dem har massan av det explosiva ämnet fördelats på ett stort antal seriekopplade komponenter. Således utgör effekterna av en tårta en mindre risk än man kunde sluta sig till av fyrverkeripjäsens totala massa. Dessutom är de buller- och nedskräpningsproblem som tårtorna orsakar mer lokala än dem som t.ex. raketerna orsakar.

Vid normal användning orsakar fyrverkeripjäserna vanligtvis starkt buller och blänkar, som kan upplevas som rentav mycket störande och som har konstaterats störa också djur. Avsikten med paragrafen är att ge möjlighet att ingripa mot det oväsen som fyrverkeripjäserna orsakar. Det existerande förbudet mot bomber och smällare kvarstår och avsikten är att användningen av smällar som komponenter i olika typer av fyrverkeripjäser ska begränsas.

Med tanke på säkerheten i användningen av fyrverkeripjäser bör man hålla sig till att tända dem med låga. På den europeiska marknaden finns elektriska distansständerordningar. Eftersom konsumenterna i Finland använder fyrverkeripjäser endast en gång per år, blir de inte rutinerade i att använda ordningen, och detta kan bli en säkerhetsrisk.

Det uppsåtliga missbruket av fyrverkeripjäser har under de senaste åren ökat och koncentrerats till vissa artiklar. T.ex. romerska

ljus och miniraketer är sådana artiklar. Syftet med paragrafen är att förhindra användning av fyrverkeripjäser av okynne eller missbruk av dem, på så sätt att överlåtelse av artiklar som visar sig vara problematiska förbjuds på grund av de skador de orsakar, även om de annars överensstämmer med kraven. Enligt de nuvarande bestämmelserna kan en fyrverkeripjäs som finns på marknaden förbjudas endast då den på ett sätt som orsakar fara avviker från de villkor på vilka den har godkänts.

I paragrafen ingår bemyndigande att utfärda närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet ska föreskrivas om fyrverkeripjäser som det är förbjudet att överlåta till konsumenten. På förordningsnivå bestäms de tekniska egenskaper som utgör grunden för begränsningarna, som t.ex. fyrverkeripjäsens typ, mått, laddningarnas massa och sammansättning. Avsikten är att fastställande av de tekniska egenskaperna hos de artiklar som begränsningarna gäller så långt som möjligt ska basera sig på harmoniserade europeiska standarder enligt pyroteknikdirektivet. Bestämmelserna i en förordning gör det möjligt att vid behov bättre än nu reagera mot en icke-önskad användning av fyrverkeripjäser.

Bemyndigandet enligt 3 mom. baserar sig på pyroteknikdirektivet, enligt vilket bestämmelserna i direktivet inte utesluter att en medlemsstat får vidta åtgärder för att förbjuda eller begränsa innehavet, användningen eller försäljningen till allmänheten av fyrverkeripjäser i kategorierna 2 och 3, pyrotekniska sceneffekter samt andra pyrotekniska artiklar av skäl som rör allmän ordning eller säkerhet, eller miljöskydd.

91 §. *Användningen av fyrverkeripjäser.* Det föreslås att 1 mom. ändras så att det ska vara obligatoriskt att använda skyddsglasögon vid användning av fyrverkeripjäser. Säkerhetsteknikcentralen har i flera år understrukit betydelsen av skyddsglasögon i sina kampanjer. Användningen av skyddsglasögon har också ökat och detta har haft en betydande effekt, speciellt på minskningen av antalet allvarliga ögonskador. Vid en stor del av de fyrverkeriolyckor som har orsakat ögonskada har den som använt fyrverkeripjäsen dock inte använt skyddsglasögon. An-

vändning av skyddsglasögon rekommenderas även för den som följer med användningen av fyrverkeripjäser.

96 §. *Fyrverkeripjäser som skall användas vid fyrverkerier.* Det föreslås att paragrafen om fyrverkeripjäser som ska användas vid fyrverkerier slopas, eftersom det här hänvisas till 70 §, som gäller det nationella förfarandet för godkännande och som också föreslås att ska slopas. I och med pyroteknikdirektivet kommer också de fyrverkeripjäser som är avsedda för yrkesmässig användning att omfattas av förfarandena för visande av överensstämmelse med kraven. Dessa kommer att börja tillämpas på fyrverkeripjäser som är avsedda för yrkesmässig användning senast den 4 juli 2013.

100 §. *Godkännande av ett besiktningsorgan.* Det föreslås att handels- och industriministeriet i paragrafen ersätts med arbets- och näringsministeriet och att hänvisningen till paragraferna korrigeras i enlighet med det nya lagförslaget.

102 §. *Besiktningsorganets uppgifter.* Det föreslås att handels- och industriministeriet ersätts med arbets- och näringsministeriet och att hänvisningen till paragraferna korrigeras i enlighet med det nya lagförslaget.

106 §. *Förbudande av en produkt eller en explosiv vara.* Det föreslås att begreppet pyrotekniskt medel, som nämns i 1 mom., ersätts med det nya begreppet pyroteknisk artikel.

113 §. *Återkallande av godkännande av ett besiktningsorgan.* Det föreslås att handels- och industriministeriet ersätts med arbets- och näringsministeriet.

114 §. *Den högsta ledningen och styrningen av tillsynen.* Det föreslås att handels- och industriministeriet ersätts med arbets- och näringsministeriet.

115 §. *Tillsynsmyndigheter.* Det föreslås att 2 mom. ändras så att där används det nya begreppet pyroteknisk artikel.

125 §. *Brott mot bestämmelserna om explosiva varor.* Det föreslås att 5—7 punkten i paragrafen om brott mot bestämmelserna om explosiva varor ändras så att i dem beaktas de ändringar som ska göras enligt detta lagförslag. Det föreslås att 5 punkten ändras så att där i stället för till skyldigheterna enligt 67 och 68 § hänvisas till skyldigheterna en-

ligt 67—69 § och 69 a §. Det föreslås att hänvisningarna till 69 och 70 § slopas i 6 punkten. I 7 punkten har införts en hänvisning till skyldigheten som gäller överlåtelse enligt 83 a §.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser utfärdas genom förordningar av statsrådet. De centrala krav i direktivet om pyrotekniska artiklar som gäller kraven, kategoriseringen, förfarandet vid bedömning av överensstämmelse med kraven och märkningar i fråga om pyrotekniska artiklar utfärdas genom statsrådets förordning om verifiering av pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven.

Avsikten är dessutom att utfärda närmare bestämmelser genom statsrådets förordning om ändring av förordningen om explosiva varor samt genom statsrådets förordning om ändring av förordningen om verifiering av explosiva varors överensstämmelse med kraven.

3 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 december 2009.

Det föreslås dock att 69 a § som gäller märkningen av explosiva varor för identifiering och spårning ska träda i kraft den 5 april 2012 i enlighet med kommissionens direktiv. Det föreslås att 91 § 1 mom. ska träda i kraft den 1 november 2010, eftersom kravet att användningen av skyddsglasögon ska vara obligatorisk redan vid det kommande årsskiftet är en alltför snabb tidtabell.

Bestämmelsen om ikraftträdande innehåller också vissa övergångsperioder, som i huvudsak är förenliga med pyroteknikdirektivet.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen kan republikens president, statsrådet och ministeriet utfärda förordningar med stöd av ett bemyn-

digande i lag. Genom lag ska dock utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. Ett sådant bemyndigande ska vara exakt avgränsat. Av grundlagen följer dessutom att de frågor som ett bemyndigande omfattar ska fastställas noggrant i lag. Även enligt grundlagsutskottets praxis ska de bemyndiganden som hänför sig till utfärdande av förordning och delegering av lagstiftningsbehörighet vara tillräckligt exakta och noggrant avgränsade (GrUU 56/2002 rd).

Grundlagsutskottet har också upprepade gånger betonat att tolkningen av bestämmelserna om bemyndigande liksom också innehållet i bestämmelser som utfärdas med stöd av dem inskränks direkt av 80 § 1 och 2 mom. i grundlagen (t.ex. GrUU 48/2001 rd). Det går därmed inte att genom förordning eller myndighetsföreskrifter utfärda allmänna rättsregler om exempelvis grunderna för individens rättigheter och skyldigheter eller frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag (GrUU 16/2002 rd).

I lagförslaget ingår bemyndigande att utfärda bestämmelser på lägre nivå. I den föreslagna lagen har bestämmelserna om bemyndigande placerats och i sak anknutits till den paragraf som gäller det som ska regleras (63, 64, 68, 69, 69 a, 71, 83 och 83 a § i förslaget). Bemyndigandena har formulerats så att de är noggrant avgränsade och exakta. I den föreslagna lagen ingår bemyndigande för statsrådet att utfärda förordning om bl.a. kraven på de pyrotekniska artiklar och deras

förpackningar som avses i 68 §, om märkning, utförande av märkning, system för insamling av uppgifter och de skyldigheter som företagen i sektorn för explosiva varor har i samband därmed och om undantagen från märkningskyldigheten i fråga om de explosiva varor som avses i 69 a §.

Enligt 20 § 2 mom. i grundlagen ska det allmänna verka för att alla tillförsäkras en sund miljö. I 83 a § i den föreslagna lagen begränsas överlåtelsen av vissa fyrverkeripjäser för konsumentbruk. Om begränsningarna kan utfärdas närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet. Genom dessa begränsningar kan onödigt buller, nedskräpning och störningar som orsakas av problematiska pyrotekniska artiklar förhindras. Den föreslagna lagen bidrar till att förbättra den rätt till en sund miljö som tillförsäkras i grundlagen. Dessutom kan den ovan nämnda bestämmelsen också bidra till att trygga egendomsskyddet enligt 15 § i grundlagen. Genom att problematiska pyrotekniska artiklar förbjuds, förhindras samtidigt den skada som dessa artiklar icke uppsåtligt eller uppsåtligt orsakar egen eller annans egendom.

Bestämmelserna om bemyndigande i lagförslaget står inte i strid med grundlagen. Det kan inte anses att lagförslaget ingriper i omständigheter som är skyddade i grundlagen. Enligt regeringens uppfattning kan den lag som ingår i propositionen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag**om ändring av lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 3 juni 2005 om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005) 70 och 96 §,
ändras 5 § 1 mom., 6 § 8 och 9 punkten, 63, 64, 68, 69 och 71 §, 72 § 2 mom., 76 §, 83 § 1, 2 och 4 mom., 91 § 1 mom., 100 § 1 mom., 102 §, 106 § 1 mom., 113 och 114 §, 115 § 2 mom. samt 125 § 5—7 punkten samt
fogas till lagen nya 69 a och 83 a § som följer:

5 §

Förhållande till annan lagstiftning

Om klassificering av, emballage för och märkning av farliga kemikalier föreskrivs i kemikalielagen (744/1989) och i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) 1907/2006. Om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/195/EG och 2000/21/EG.

6 §

Definitioner

I denna lag avses med

8) *pyroteknisk artikel* ett föremål eller ett medel som till följd av kemiska reaktioner

innehåller ämnen eller blandningar av ämnen som producerar värme, ljus, ljud, gas, rök eller kombinationer av dessa och som dessutom kan innehålla en tidsinsats som får artikeln eller en del av den att röra sig,

9) *fyrverkeripjä*s en pyroteknisk artikel som producerats för nöjesbruk,

63 §

Upplagring av pyrotekniska artiklar i samband med handel

Angående upplagring i samband med handel av fyrverkeripjäser och andra pyrotekniska artiklar av motsvarande farlighetsgrad vilka har godkänts för enskild konsumtion ska i stället för den tillståndsansökan om vilken föreskrivs i 58 § en anmälan göras till räddningsmyndigheten innan upplagringen inleds.

I anmälan ska ingå uppgifter om den planerade verksamheten och säkerhetsarrangemangen.

Efter att ha fått den anmälan som avses i 1 mom. fattar räddningsmyndigheten ett beslut i saken, i vilket nödvändiga villkor kan ställas.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om det anmälningsförfarande som gäller upplagring av pyrotekniska artiklar i samband med handel, om hur anmälan ska göras och om de tidsfrister som ska iakttas i detta förfarande, om de uppgifter och utredningar som skall ingå i anmälan samt om det beslut som fattas på basis av en anmälan.

64 §

Inspektion av upplagring av pyrotekniska artiklar

Räddningsmyndigheten ska inspektera verksamhetssätten och att det tekniska genomförandet stämmer överens med kraven i fråga om de upplag som avses i 63 §.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om inspektionernas innehåll, tidsfrister och tidpunkter samt om övrigt genomförande i praktiken av inspektionerna.

68 §

Krav i fråga om pyrotekniska artiklar

Utöver det som föreskrivs i 67 § ska pyrotekniska artiklar fungera på rätt sätt när de används för avsett ändamål. Pyrotekniska artiklar ska planeras och tillverkas så att de kan förstöras på ett säkert sätt.

Pyrotekniska artiklar ska vara korrekt förpackade och med dem ska följande uppgifter och anvisningar som en säker upplagring och användning förutsätter. De ska dessutom förses med de märkningar som en säker användning förutsätter.

Genom förordning av statsrådet kan det föreskrivas närmare om de krav som ska ställas på pyrotekniska artiklar och deras förpackningar.

69 §

Visande av explosiva varors överensstämmelse med kraven samt märkningar

Den som släpper ut en explosiv vara på marknaden ska försäkra sig om och kunna visa att den explosiva varan uppfyller de krav som gäller den. Vid bedömningen av överensstämmelsen med kraven ska ett besiktningsorgan som avses i 100 § användas utom när det är fråga om explosiva varor som är avsedda för försvarsmaktens militära verksamhet.

En explosiv vara som avses i 1 mom. förses med en märkning som visar överensstämmelse med kraven samt med de märk-

ningar som en säker användning av den explosiva varan förutsätter.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om bedömningen av överensstämmelse med kraven, om besiktningsorganens uppgifter och märkningarna.

69 a §

Märkning av explosiva varor för identifiering

Tillverkaren och importören av explosiva varor, med undantag av pyrotekniska artiklar, ska se till att den explosiva varan och varje förpackningsenhet märks med en unik identifiering. Märkningsskyldigheten gäller inte explosiva varor som levereras oförpackade till sprängningsplatsen eller tillverkas på sprängningsplatsen och används omedelbart.

Den explosiva varan och förpackningen ska märkas med den unika identifieringen på ett fast och permanent sätt.

Företagen i sektorn för explosiva varor måste införa ett system för insamling av uppgifter om explosiva varor inbegripet en unik identifiering som följer varan genom hela produktionskedjan och livscykeln. Företagen ska se till att systemet för insamling av uppgifter underhålls och att uppgifterna anmäls till myndigheterna.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om märkningen av explosiva varor, utförandet av märkningen, systemet för insamling av uppgifter och de skyldigheter som företagen i sektorn för explosiva varor har i samband därmed och om undantagen från märkningsskyldigheten.

71 §

Övervakning av pyrotekniska artiklars kvalitet

Den som tillverkar, importerar eller distribuerar pyrotekniska artiklar ska genom tillräcklig kvalitetsövervakning se till att artiklarna innan de säljs eller annars överläts stämmer överens med de krav som förutsätts i 67 och 68 §.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om kvalitetsövervakningen av pyrotekniska artiklar.

72 §

Avgränsning som gäller bestämmelserna om explosiva varor

Bestämmelserna i 69, 69 a, 70 och 71 § gäller inte pyrotekniska artiklar som är avsedda för försvarsmaktens militära verksamhet och för gränsbevakningsväsendets bruk.

76 §

Pyrotekniska artiklar

Bestämmelserna i 74 och 75 § gäller inte överföring och transitering av pyrotekniska artiklar.

83 §

Överlåtelse av explosiva varor för enskild konsumtion

Endast följande explosiva varor får överlåtas för enskild konsumtion:

- 1) pyrotekniska artiklar som har godkänts för enskild konsumtion,
- 2) patroner som används i startpistoler och verktyg,
- 3) godkända belysnings- och signalutrustningar och andra motsvarande utrustningar.

Det är förbjudet att till berusade och personer under 18 år överlåta explosiva varor som är avsedda för enskild konsumtion.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om maximimängderna av det krut och de tändhattar som får överlåtas på basis av 3 mom.

83 a §

Begränsningar i fråga om överlåtelse av fyrverkeripjäser

För konsumentbruk får inte överlåtas fyrverkeripjäser som

1) genom stor explosionskraft eller rörelseenergi orsakar fara för människor, djur eller egendom,

2) stör människors eller djurs trivsel till följd av högt ljud eller

3) tänds på annat sätt än genom låga.

För konsumentbruk får inte heller överlåtas fyrverkeripjäser som med hänsyn till deras egenskaper är lätta att missbruka så att

1) användningen orsakar fara för människors hälsa,

2) användningen orsakar skada och störningar på grund av okynne.

Genom förordning av statsrådet kan närmare föreskrivas om fyrverkeripjäsernas mått, struktur, laddningarnas massa, laddningarnas kemiska sammansättning samt om andra egenskaper, som inverkar på deras explosionskraft, rörelseenergi, ljudegenskaper eller möjligheterna till missbruk.

91 §

Användningen av fyrverkeripjäser

Fyrverkeripjäser ska användas så att användningen av dem inte medför risk för skador på person och egendom. Vid användning av fyrverkeripjäser är det obligatoriskt att använda skyddsglasögon.

100 §

Godkännande av ett besiktningsorgan

Arbets- och näringsministeriet godkänner de besiktningsorgan som deltar i bedömningen av överensstämmelse med kraven i fråga om de produkter som avses i 46—48 och 69 § samt sörjer för att organen anmäls till Europeiska gemenskapernas kommission och till de övriga medlemsstaterna.

102 §

Besiktningsorganets uppgifter

Ett besiktningsorgan ska utföra de besiktningar av rörsystem som avses i 38 § samt

uppgifter som anknyter till visande av överensstämmelse med kraven i fråga om de produkter som avses i 46—49 och 69 §, genom vilka säkerställs att dessa uppfyller de krav som föreskrivits för dem i denna lag.

106 §

Förbudande av en produkt eller en explosiv vara

Om en produkt som avses i 5 kap. eller en explosiv vara inte uppfyller bestämmelserna i denna lag eller vid sedvanliga och förutsägbara användningsförhållanden kan äventyra människors säkerhet eller förorsaka fara för miljön eller egendom, ska Säkerhetsteknikcentralen förbjuda verksamhetsutövaren att tillverka den, att släppa ut den på marknaden, att saluföra, sälja eller annars överlåta den i samband med näringsverksamhet. Om det är fråga om en pyroteknisk artikel ska Säkerhetsteknikcentralen dessutom återta sitt godkännande.

113 §

Återkallande av godkännande av ett besiktningsorgan

Om ett besiktningsorgan inte längre uppfyller de förutsättningar som anges i 101 § eller inte följer de villkor som har ställts i det beslut som avses i 100 § eller annars handlar väsentligt i strid med bestämmelserna, ska arbets- och näringsministeriet och på motsvarande sätt Säkerhetsteknikcentralen ge besiktningsorganet en tillräckligt lång frist för att rätta till saken. Arbets- och näringsministeriet och på motsvarande sätt Säkerhetsteknikcentralen ska återkalla sitt godkännande om besiktningsorganet inte har avhjälpt bristen inom utsatt tid.

114 §

Den högsta ledningen och styrningen av tillsynen

Den högsta ledningen och styrningen av tillsynen över efterlevnaden av denna lag an-

kommer på arbets- och näringsministeriet. Dessutom övervakar arbets- och näringsministeriet de besiktningsorgan som ministeriet har godkänt.

115 §

Tillsynsmyndigheter

Räddningsmyndigheterna övervakar att denna lag följs, när det är fråga om

1) liten industriell hantering och upplagring eller förvaring av farliga kemikalier, om inte övervakningen på basis av 23 § 2 mom. ankommer på Säkerhetsteknikcentralen,

2) upplagring av pyrotekniska artiklar i samband med handel eller överlåtelse av dem för enskild konsumtion.

125 §

Brott mot bestämmelserna om explosiva varor

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet i strid med denna lag eller en bestämmelse som utfärdats med stöd av den bryter mot

5) den skyldighet om vilken föreskrivs i 5 kap. och vilken gäller tillverkning, import eller utsläppande på marknaden av en produkt som avses i 46—49 § eller motsvarande skyldighet i fråga om explosiva varor enligt 67—69 eller 69 a §,

6) kvalitetsövervakningsskyldigheten enligt 71 §, skyldigheterna enligt 91 § som gäller användningen av fyrverkeripjäser, skyldigheterna enligt 93 § för en verksamhetsutövare som svarar för tillverkningen eller importen av fyrverkeripjäser eller skyldigheterna enligt 94 § för en arrangör av fyrverkerier,

7) tillståndsskyldigheten enligt 73 § i fråga om import av explosiva varor, överföringskyldigheten enligt 74 §, transiteringsskyldigheten enligt 75 §, märkningsskyldigheten enligt 77 §, skyldigheterna enligt 78 § som gäller användning, skyldigheterna enligt 82, 83 och 83 a § som gäller överlåtelse, skyldigheterna enligt 84 § som gäller innehav, bokföringsskyldigheten enligt 86 § eller

förstöringsskyldigheten enligt 88—90 § eller skyldigheten i fråga om överlåtelse enligt 82 § och innehav enligt 84 § av ammoniumnitrat,

ska, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag, för *brott mot bestämmelserna om explosiva varor* dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 69 a § träder dock i kraft den 5 april 2012 och 91 § 1 mom. den 1 november 2010.

Fyrverkeripjäser kan dock godkännas enligt 70 § till och med den 4 juli 2010 och andra pyrotekniska artiklar till och med den 4 juli 2013. I de beslut om godkännande gällande fyrverkeripjäser som ges efter att lagen har trätt i kraft ska dock beaktas de begränsningar som föreskrivs i 83 a § och de bullerbegränsningar som har föreskrivits för fyrverkeripjäser.

De godkännanden som avses i 70 § gäller under den tid beslutet om godkännande är i

kraft, dock högst till och med den 4 juli 2017. Fyrverkeripjäser som berörs av de begränsningar som föreskrivs i 83 a § och med stöd av den får dock överlätas och användas endast till och med den 31 januari 2010. En verksamhetsutövare som har fått ett beslut om godkännande enligt 70 § ska utreda om de begränsningar som föreskrivs i 83 och 83 a § gäller den produkt som avses i beslutet om godkännande. Om ovan nämnda begränsningar gäller artikeln, ska verksamhetsutövaren ansöka om återkallande av beslutet senast den 30 juni 2010.

De godkännanden enligt 70 § som gäller pyrotekniska artiklar för fordon gäller dock fram till utgången av giltighetstiden för beslutet om godkännande.

Arrangörer av fyrverkerier kan till och med den 4 juli 2013 vid fyrverkerier använda också sådana fyrverkeripjäser som inte har godkänts enligt 70 § eller vilkas överensstämmelse med kraven inte har visats enligt 69 §.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 16 oktober 2009

Republikens President

TARJA HALONEN

Näringsminister *Mauri Pekkarinen*

*Bilaga**Parallelltext***Lag****om ändring av lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 3 juni 2005 om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005) 70 och 96 §,
ändras 5 § 1 mom., 6 § 8 och 9 punkten, 63, 64, 68, 69 och 71 §, 72 § 2 mom., 76 §, 83 § 1, 2 och 4 mom., 91 § 1 mom., 100 § 1 mom., 102 §, 106 § 1 mom., 113 och 114 §, 115 § 2 mom. samt 125 § 5—7 punkten samt
fogas till lagen nya 69 a och 83 a § som följer:

Gällande lydelse

5 §

Förhållandet till annan lagstiftning

Bestämmelser om klassificering av, emballage för och märkning av farliga kemikalier finns i kemikalielagen (744/1989).

Föreslagen lydelse

5 §

Förhållande till annan lagstiftning

Om klassificering av, emballage för och märkning av farliga kemikalier föreskrivs i kemikalielagen (744/1989) och i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) 1907/2006. Om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/195/EG och 2000/21/EG.

6 §

Definitioner

I denna lag avses med

8) *pyrotekniskt medel* ett föremål eller medel som till följd av kemiska reaktioner innehåller ämnen eller blandningar av ämnen som producerar värme, ljus, ljud, gas, rök eller kombinationer av dessa och som dessutom kan innehålla en tidsinsats som får medlet eller en del av det att röra sig,

9) *fyrverkeripjäsa* ett pyrotekniskt medel som producerats för nöjesbruk,

6 §

Definitioner

I denna lag avses med

8) *pyroteknisk artikel* ett föremål eller ett medel som till följd av kemiska reaktioner innehåller ämnen eller blandningar av ämnen som producerar värme, ljus, ljud, gas, rök eller kombinationer av dessa och som dessutom kan innehålla en tidsinsats som får artikeln eller en del av den att röra sig,

9) *fyrverkeripjäsa en pyroteknisk artikel* som producerats för nöjesbruk,

63 §

Upplagring av pyrotekniska medel i samband med handel

Angående upplagring i samband med handel av fyrverkeripjäser och andra pyrotekniska medel av motsvarande farlighetsgrad vilka har godkänts för enskild konsumtion skall i stället för den tillståndsansökan om vilken föreskrivs i 58 § en anmälan göras till räddningsmyndigheten innan upplagringen inleds.

I anmälan skall ingå uppgifter om den planerade verksamheten och säkerhetsarrangemangen.

Efter att ha fått den anmälan som avses i 1 mom. fattar räddningsmyndigheten ett beslut i saken, i vilket nödvändiga villkor kan ställas.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om det anmälningsförfarande som gäller upplagring av pyrotekniska medel i samband med handel, om hur anmälan skall göras och om de tidsfrister som skall iakttas i detta förfarande, om de uppgifter och utredningar som skall ingå i anmälan samt om det beslut som fattas på basis av en anmälan.

63 §

Upplagring av pyrotekniska artiklar i samband med handel

Angående upplagring i samband med handel av fyrverkeripjäser och andra pyrotekniska artiklar av motsvarande farlighetsgrad vilka har godkänts för enskild konsumtion ska i stället för den tillståndsansökan om vilken föreskrivs i 58 § en anmälan göras till räddningsmyndigheten innan upplagringen inleds.

I anmälan ska ingå uppgifter om den planerade verksamheten och säkerhetsarrangemangen.

Efter att ha fått den anmälan som avses i 1 mom. fattar räddningsmyndigheten ett beslut i saken, i vilket nödvändiga villkor kan ställas.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om det anmälningsförfarande som gäller upplagring av pyrotekniska artiklar i samband med handel, om hur anmälan ska göras och om de tidsfrister som ska iakttas i detta förfarande, om de uppgifter och utredningar som skall ingå i anmälan samt om det beslut som fattas på basis av en anmälan.

64 §

Inspektion av upplagring av pyrotekniska medel

Räddningsmyndigheten skall inspektera verksamhetssätten och att det tekniska genomförandet stämmer överens med kraven i fråga om de upplag som avses i 63 §.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om inspektionernas innehåll, tidsfrister och tidpunkter samt om övrigt genomförande i praktiken av inspektionerna.

64 §

Inspektion av upplagring av pyrotekniska artiklar

Räddningsmyndigheten *ska* inspektera verksamhetssätten och att det tekniska genomförandet stämmer överens med kraven i fråga om de upplag som avses i 63 §.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om inspektionernas innehåll, tidsfrister och tidpunkter samt om övrigt genomförande i praktiken av inspektionerna.

68 §

Visande av explosiva varors överensstämmelse med kraven samt märkningar

Den som släpper ut en annan explosiv vara än ett pyrotekniskt medel på marknaden skall försäkra sig om att den explosiva varan uppfyller de krav som gäller den och visa detta. Vid bedömningen av överensstämmelsen med kraven skall ett besiktningsorgan som avses i 100 § användas utom när det är fråga om explosiva varor som är avsedda för försvarsmaktens militära verksamhet.

En explosiv vara som avses i 1 mom. förses med en märkning som visar överensstämmelse med kraven samt med de märkningar som en säker användning av den explosiva varan förutsätter.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om bedömningen av överensstämmelse med kraven, om besiktningsorganens uppgifter och märkningarna.

68 §

Krav i fråga om pyrotekniska artiklar

Utöver det som föreskrivs i 67 § ska pyrotekniska artiklar fungera på rätt sätt när de används för avsett ändamål. Pyrotekniska artiklar ska planeras och tillverkas så att de kan förstöras på ett säkert sätt.

Pyrotekniska artiklar ska vara korrekt förpackade och med dem ska följa de uppgifter och anvisningar som en säker upplagring och användning förutsätter. De ska dessutom förses med de märkningar som en säker användning förutsätter.

Genom förordning av statsrådet kan det föreskrivas närmare om de krav som ska ställas på pyrotekniska artiklar och deras förpackningar.

69 §

Krav i fråga om pyrotekniska medel

Utöver det som föreskrivs i 67 § skall pyrotekniska medel vara korrekt förpackade och med dem skall följa de uppgifter och anvisningar som en säker upplagring och användning förutsätter. De skall dessutom förses

69 §

Visande av explosiva varors överensstämmelse med kraven samt märkningar

Den som släpper ut en explosiv vara på marknaden ska försäkra sig om och kunna visa att den explosiva varan uppfyller de krav som gäller den. Vid bedömningen av överensstämmelsen med kraven ska ett besikt-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

med de märkningar som en säker användning förutsätter.

Genom förordning av statsrådet kan det föreskrivas närmare om de krav som skall ställas på pyrotekniska medel och deras förpackningar samt om begränsningar av storleken på de pyrotekniska medlens laddningar och explosionseffekt på ett sätt som är nödvändigt med tanke på säkerheten.

ningsorgan som avses i 100 § användas utom när det är fråga om explosiva varor som är avsedda för försvarsmaktens militära verksamhet.

En explosiv vara som avses i 1 mom. förses med en märkning som visar överensstämmelse med kraven samt med de märkningar som en säker användning av den explosiva varan förutsätter.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om bedömningen av överensstämmelse med kraven, om besiktningsorganens uppgifter och märkningarna.

69 a §

Märkning av explosiva varor för identifiering

Tillverkaren och importören av explosiva varor, med undantag av pyrotekniska artiklar, ska se till att den explosiva varan och varje förpackningsenhet märks med en unik identifiering. Märkningskyldigheten gäller inte explosiva varor som levereras oförpackade till sprängningsplatsen eller som tillverkas på sprängningsplatsen och används omedelbart.

Den explosiva varan och förpackningen ska märkas med den unika identifieringen på ett fast och permanent sätt.

Företagen i sektorn för explosiva varor måste införa ett system för insamling av uppgifter om explosiva varor inbegripet en unik identifiering som följer varan genom hela produktionskedjan och livscykeln. Företagen ska se till att systemet för insamling av uppgifter underhålls och att uppgifterna anmäls till myndigheterna.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om märkningen av explosiva varor, utförandet av märkningen, systemet för insamling av uppgifter och de skyldigheter som företagen i sektorn för explosiva varor har i samband därmed och om undantagen från märkningskyldigheten.

70 §

Godkännande av pyrotekniska medel

Med avvikelse från 68 § får pyrotekniska medel saluföras eller överlåtas till någon annan endast om de har godkänts av säkerhetsteknikcentralen.

Godkännande skall sökas hos säkerhetsteknikcentralen. Till ansökan skall fogas nödvändiga uppgifter om de pyrotekniska medelens konstruktion, sammansättning och egenskaper samt de provningsresultat som anknyter till dem.

Ett provningsorgan som utför sådana provningar som avses i 2 mom. skall vara ackrediterat för ifrågavarande kompetensområde av mätteknikcentralen eller ett ackrediteringsorgan i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller dess kompetens skall ha säkerställts på något annat tillförlitligt sätt.

Ett beslut om godkännande kan förenas med villkor. Ett godkänt pyrotekniskt medel skall förses med märkning om att det är godkänt.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om förfarandet vid godkännande, om hur ansökan om godkännande skall göras, om de uppgifter som skall ingå i ansökan, om beslutet om godkännande samt om märkning som visar godkännande.

71 §

Övervakning av pyrotekniska medels kvalitet

Den som på marknaden släpper ut pyrotekniska medel skall se till att medlen innan de säljs eller annars överlåts stämmer överens med det beslut om godkännande som avses i 70 §.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om kvalitetsövervakningen av pyrotekniska medel.

(70 § som ska upphävas tillämpas på godkännande av fyrverkeripjäser till och med den 4 juli 2010 och på godkännande av andra pyrotekniska artiklar till och med den 4 juli 2013)

71 §

Övervakning av pyrotekniska artiklars kvalitet

Den som tillverkar, importerar eller distribuerar pyrotekniska artiklar ska genom tillräcklig kvalitetsövervakning se till att artiklarna innan de säljs eller annars överlåts stämmer överens med de krav som förutsätts i 67 och 68 §.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om kvalitetsövervakningen av pyrotekniska artiklar.

72 §

Avgränsning som gäller bestämmelserna om explosiva varor

Bestämmelserna i 69—71 § gäller inte pyrotekniska medel som är avsedda för försvarsmaktens militära verksamhet och för gränsbevakningsväsendets bruk.

76 §

Pyrotekniska medel

Bestämmelserna i 74 och 75 § gäller inte överföring och transitering av pyrotekniska medel.

83 §

Överlåtelse av explosiva varor för enskild konsumtion

Följande explosiva varor får överlätas för enskild konsumtion:

- 1) pyrotekniska medel som avses i 70 §, med undantag av medel som är avsedda att användas vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar enligt 81 § 1 mom.,
- 2) patroner som används i startpistoler och verktyg,
- 3) godkända belynings- och signalutrustningar och andra motsvarande utrustningar,
- 4) andra explosiva varor med låg farlighetsgrad.

Det är förbjudet att till berusade och personer under 18 år överlåta explosiva varor som är avsedda för enskild konsumtion. *Till personer under 18 år kan dock överlätas sådana pyrotekniska medel som medför ytterst liten fara.*

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om i 1 mom. 4 punkten avsedda explosiva varor vilkas farlighetsgrad är låg, om de pyrotekniska medel som avses i 2 mom. och som orsakar ytterst liten fara och om

72 §

Avgränsning som gäller bestämmelserna om explosiva varor

Bestämmelserna i 69, 69 a, 70 och 71 § gäller inte pyrotekniska artiklar som är avsedda för försvarsmaktens militära verksamhet och för gränsbevakningsväsendets bruk.

76 §

Pyrotekniska artiklar

Bestämmelserna i 74 och 75 § gäller inte överföring och transitering av pyrotekniska artiklar.

83 §

Överlåtelse av explosiva varor för enskild konsumtion

Endast följande explosiva varor får överlätas för enskild konsumtion:

- 1) pyrotekniska artiklar som har godkänts för enskild konsumtion,
- 2) patroner som används i startpistoler och verktyg,
- 3) godkända belynings- och signalutrustningar och andra motsvarande utrustningar.

Det är förbjudet att till berusade och personer under 18 år överlåta explosiva varor som är avsedda för enskild konsumtion.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om maximimängderna av det krut och de tändhattar som får överlätas på basis av 3 mom.

maximimängderna av det krut och de tändhat-
tar som får överlåtas på basis av 3 mom.

83 a §

**Begränsningar i fråga om överlåtelse av
fyrverkeripjäser**

För konsumentbruk får inte överlåtas fyr-
verkeripjäser som

1) genom stor explosionskraft eller rörelse-
energi orsakar fara för människor, djur eller
egendom,

2) stör människors eller djurs trivsel till
följd av högt ljud eller

3) tänds på annat sätt än genom låga.

För konsumentbruk får inte heller överlä-
tas fyrverkeripjäser som med hänsyn till de-
ras egenskaper är lätta att missbruka så att

1) användningen orsakar fara för männi-
skors hälsa,

2) användningen orsakar skada och stör-
ningar på grund av okynne.

Genom förordning av statsrådet kan när-
mare föreskrivas om fyrverkeripjäsernas
mått, struktur, laddningarnas massa, ladd-
ningarnas kemiska sammansättning samt om
andra egenskaper, som inverkar på deras ex-
plosionskraft, rörelseenergi, ljudegenskaper
eller möjligheterna till missbruk.

91 §

Användningen av fyrverkeripjäser

Fyrverkeripjäser skall användas så att an-
vändningen av dem inte medför risk för ska-
dor på person och egendom.

91 §

Användningen av fyrverkeripjäser

Fyrverkeripjäser ska användas så att an-
vändningen av dem inte medför risk för ska-
dor på person och egendom. Vid användning
av fyrverkeripjäser är det obligatoriskt att
använda skyddsglasögon.

96 §

*Fyrverkeripjäser som skall användas vid fyr-
verkerier*

Fyrverkeripjäser som inte har godkänts på (96 § upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

det sätt som avses i 70 § kan överlåtas till en arrangör av fyrverkerier och användas vid fyrverkerier.

100 §

Godkännande av ett besiktningsorgan

Handels- och industriministeriet godkänner de besiktningsorgan som deltar i bedömningen av överensstämmelse med kraven i fråga om de produkter som avses i 46—48 och 68 § samt sörjer för att organen anmäls till Europeiska gemenskapernas kommission och till de övriga medlemsstaterna.

100 §

Godkännande av ett besiktningsorgan

Arbets- och näringsministeriet godkänner de besiktningsorgan som deltar i bedömningen av överensstämmelse med kraven i fråga om de produkter som avses i 46—48 och 69 § samt sörjer för att organen anmäls till Europeiska gemenskapernas kommission och till de övriga medlemsstaterna.

102 §

Besiktningsorganens uppgifter

Besiktningsorganen skall utföra de besiktningar av rörsystem som avses i 38 § samt uppgifter som anknyter till visande av överensstämmelse med kraven i fråga om de produkter som avses i 46—49 och 68 §, genom vilka säkerställs att dessa uppfyller de krav som föreskrivits för dem i denna lag.

102 §

Besiktningsorganets uppgifter

Ett besiktningsorgan ska utföra de besiktningar av rörsystem som avses i 38 § samt uppgifter som anknyter till visande av överensstämmelse med kraven i fråga om de produkter som avses i 46—49 och 69 §, genom vilka säkerställs att dessa uppfyller de krav som föreskrivits för dem i denna lag.

106 §

Förbudande av en produkt eller en explosiv vara

Om en produkt som avses i 5 kap. eller en explosiv vara inte uppfyller bestämmelserna i denna lag eller vid sedvanliga och förutsägbara användningsförhållanden kan äventyra människors säkerhet eller förorsaka fara för miljön eller egendom, ska säkerhetsteknikcentralen förbjuda verksamhetsutövaren att tillverka den, att släppa ut den på marknaden, att saluföra, sälja eller annars överlåta den i samband med näringsverksamhet. Om det är fråga om ett pyrotekniskt medel ska säkerhetsteknikcentralen dessutom återta sitt godkännande.

106 §

Förbudande av en produkt eller en explosiv vara

Om en produkt som avses i 5 kap. eller en explosiv vara inte uppfyller bestämmelserna i denna lag eller vid sedvanliga och förutsägbara användningsförhållanden kan äventyra människors säkerhet eller förorsaka fara för miljön eller egendom, ska *Säkerhetsteknikcentralen* förbjuda verksamhetsutövaren att tillverka den, att släppa ut den på marknaden, att saluföra, sälja eller annars överlåta den i samband med näringsverksamhet. Om det är fråga om *en pyroteknisk artikel* ska *Säkerhetsteknikcentralen* dessutom återta sitt godkännande.

113 §

*Återkallande av godkännandet av ett besikt-
ningsorgan*

Om ett besiktningorgan inte längre uppfyller de förutsättningar som nämns i 101 § eller inte följer de villkor som har ställts i det beslut som avses i 100 § eller annars handlar väsentligt i strid med bestämmelserna, skall handels- och industriministeriet och på motsvarande sätt säkerhetsteknikcentralen ge besiktningorganet en tillräcklig tidsfrist för korrigerande av saken. Handels- och industriministeriet och på motsvarande sätt säkerhetsteknikcentralen skall återkalla sitt godkännande, om besiktningorganet inte har korrigerat saken inom den utsatta tiden.

114 §

Den högsta ledningen och styrningen av tillsynen

Den högsta ledningen och styrningen av tillsynen över att bestämmelserna i denna lag följs ankommer på handels- och industriministeriet. Dessutom övervakar handels- och industriministeriet de besiktningorgan som ministeriet har godkänt.

115 §

Tillsynsmyndigheter

Räddningsmyndigheterna övervakar att denna lag följs, när det är fråga om

1) liten industriell hantering och upplagring eller förvaring av farliga kemikalier, om inte övervakningen på basis av 23 § 2 mom. ankommer på säkerhetsteknikcentralen,

2) upplagring av pyrotekniska medel i samband med handel och överlåtelse av dem för enskild konsumtion.

113 §

*Återkallande av godkännande av ett besikt-
ningsorgan*

Om ett besiktningorgan inte längre uppfyller de förutsättningar som anges i 101 § eller inte följer de villkor som har ställts i det beslut som avses i 100 § eller annars handlar väsentligt i strid med bestämmelserna, ska *arbets- och näringsministeriet* och på motsvarande sätt *Säkerhetsteknikcentralen* ge besiktningorganet *en tillräckligt lång frist för att rätta till saken*. *Arbets- och näringsministeriet* och på motsvarande sätt *Säkerhetsteknikcentralen* ska återkalla sitt godkännande om besiktningorganet inte har *avhjälpt bristen inom utsatt tid*.

114 §

Den högsta ledningen och styrningen av tillsynen

Den högsta ledningen och styrningen av tillsynen över *efterlevnaden av denna lag ankommer på arbets- och näringsministeriet*. Dessutom övervakar *arbets- och näringsministeriet* de besiktningorgan som ministeriet har godkänt.

115 §

Tillsynsmyndigheter

Räddningsmyndigheterna övervakar att denna lag följs, när det är fråga om

1) liten industriell hantering och upplagring eller förvaring av farliga kemikalier, om inte övervakningen på basis av 23 § 2 mom. ankommer på *Säkerhetsteknikcentralen*,

2) upplagring av pyrotekniska *artiklar* i samband med handel *eller* överlåtelse av dem för enskild konsumtion.

125 §

Brott mot bestämmelserna om explosiva varor

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet i strid med denna lag eller en bestämmelse som utfärdats med stöd av den bryter mot

5) den skyldighet om vilken föreskrivs i 5 kap. och vilken gäller tillverkning, import eller utsläppande på marknaden av en produkt som avses i 46—49 § eller motsvarande skyldighet i fråga om explosiva varor enligt 67 eller 68 §,

6) *kravet enligt 69 § som gäller pyrotekniska medel, den skyldighet som gäller godkännande enligt 70 §, kvalitetsövervakningsskyldigheten enligt 71 §, de skyldigheter enligt 91 § som gäller användningen av fyrverkeripjäser, skyldigheterna enligt 93 § för en verksamhetsutövare som svarar för tillverkningen eller importen av fyrverkeripjäser eller skyldigheterna enligt 94 § för en arrangör av fyrverkerier,*

7) tillståndsskyldigheten enligt 73 § i fråga om import av explosiva varor, överföringskyldigheten enligt 74 §, transiteringsskyldigheten enligt 75 §, märkningsskyldigheten enligt 77 §, skyldigheterna enligt 78 § som gäller användning, skyldigheterna enligt 82 och 83 § som gäller överlåtelse, skyldigheterna enligt 84 § som gäller innehav, bokföringsskyldigheten enligt 86 § eller förstöringsskyldigheten enligt 88—90 § eller skyldigheten i fråga om överlåtelse enligt 82 § och innehav enligt 84 § av ammoniumnitrat,

ska, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag, för *brott mot bestämmelserna om explosiva varor* dömas till böter

125 §

Brott mot bestämmelserna om explosiva varor

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet i strid med denna lag eller en bestämmelse som utfärdats med stöd av den bryter mot

5) den skyldighet om vilken föreskrivs i 5 kap. och vilken gäller tillverkning, import eller utsläppande på marknaden av en produkt som avses i 46—49 § eller motsvarande skyldighet i fråga om explosiva varor enligt 67—69 eller 69 a §,

6) kvalitetsövervakningsskyldigheten enligt 71 §, skyldigheterna enligt 91 § som gäller användningen av fyrverkeripjäser, skyldigheterna enligt 93 § för en verksamhetsutövare som svarar för tillverkningen eller importen av fyrverkeripjäser eller skyldigheterna enligt 94 § för en arrangör av fyrverkerier,

7) tillståndsskyldigheten enligt 73 § i fråga om import av explosiva varor, överföringskyldigheten enligt 74 §, transiteringsskyldigheten enligt 75 §, märkningsskyldigheten enligt 77 §, skyldigheterna enligt 78 § som gäller användning, skyldigheterna enligt 82, 83 och 83 a § som gäller överlåtelse, skyldigheterna enligt 84 § som gäller innehav, bokföringsskyldigheten enligt 86 § eller förstöringsskyldigheten enligt 88—90 § eller skyldigheten i fråga om överlåtelse enligt 82 § och innehav enligt 84 § av ammoniumnitrat,

ska, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans i lag, för *brott mot bestämmelserna om explosiva varor* dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 69 a § träder dock i kraft den 5 april 2012 och 91 § 1 mom. den 1 november 2010.

Fyrverkeripjäser kan dock godkännas en-

ligt 70 § till och med den 4 juli 2010 och andra pyrotekniska artiklar till och med den 4 juli 2013. I de beslut om godkännande gällande fyrverkeripjäser som ges efter att lagen har trätt i kraft ska dock beaktas de begränsningar som föreskrivs i 83 a § och de bullerbegränsningar som har föreskrivits för fyrverkeripjäser.

De godkännanden som avses i 70 § gäller under den tid beslutet om godkännande är i kraft, dock högst till och med den 4 juli 2017. Fyrverkeripjäser som berörs av de begränsningar som föreskrivs i 83 a § och med stöd av den får dock överlätas och användas endast till och med den 31 januari 2010. En verksamhetsutövare som har fått ett beslut om godkännande enligt 70 § ska utreda om de begränsningar som föreskrivs i 83 och 83 a § gäller den produkt som avses i beslutet om godkännande. Om ovan nämnda begränsningar gäller artikeln, ska verksamhetsutövaren ansöka om återkallande av beslutet senast den 30 juni 2010.

De godkännanden enligt 70 § som gäller pyrotekniska artiklar för fordon gäller dock fram till utgången av giltighetstiden för beslutet om godkännande.

Arrangörer av fyrverkerier kan till och med den 4 juli 2013 vid fyrverkerier använda också sådana fyrverkeripjäser som inte har godkänts enligt 70 § eller vilkas överensstämmelse med kraven inte har visats enligt 69 §.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.
